

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фінансів та обліку

Кафедра фінансового контролю та аудиту

КУРСОВА РОБОТА

на тему:

«МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ АУДИТУ»

ступінь вищої освіти – перший (магістерський)
галузь знань 07 – Управління та адміністрування
спеціальність – 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійна програма – «Аудит та державний фінансовий контроль»

Дата подання
«__» _____ 2024 р.

Реєстраційний № ____
Дата захисту
«__» _____ 2024 р.

Оцінка _____

Виконав: студент групи
ОАДФКм-11
Брунарський М.Ю.

Керівник: к.е.н., доцент
Черешнюк О.М.

Тернопіль-2024

Зміст

ВСТУП	3
1. Мета, завдання та історія виникнення аудиту та її міжнародних стандартів	5
2. Сутність діяльності INTOSAI та її роль у здійсненні аудиторської перевірки	10
3. Методи впровадження міжнародних стандартів аудиту в розвиток системи економічного контролю України.....	20
4. Проблемні аспекти та шляхи розвитку та покращення використання міжнародних стандартів аудиту в Україні	28
Висновки	35
Список використаних джерел.....	36

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасний бізнес дедалі частіше виходить на міжнародний рівень, здійснюючи операції в різних країнах. Для забезпечення прозорості та надійності фінансової звітності, яку можуть розуміти і довіряти інвестори, партнери та регулятори по всьому світу, потрібні єдині стандарти. Міжнародні стандарти аудиту сприяють уніфікації аудиторських практик, що підвищує довіру до фінансових звітів незалежно від місця розташування компанії.

В добавок, інвестори приймають рішення, базуючись на фінансових звітах компаній. Наявність аудиторських висновків, виконаних за МСА, підвищує довіру до цих звітів. Це сприяє притоку інвестицій і підтримці стабільності на фінансових ринках.

Також, багато міжнародних організацій, таких як Світовий банк, Міжнародний валютний фонд та Організація економічного співробітництва і також розвитку, вимагають дотримання МСА для надання фінансової допомоги або участі в програмах розвитку. Це робить впровадження цих стандартів необхідним для країн, що прагнуть співпрацювати з такими організаціями.

Метою роботи є дослідження та аналітика міжнародних стандартів аудиту з акцентом на їхню історію, мету, завдання, роль міжнародних організацій, зокрема INTOSAI, а також впровадження і розвиток цих стандартів у системі економічного контролю України.

Для досягнення вищезазначеної мети, розглянуто наступні завдання:

- провести огляд літератури та інших джерел, присвячених історії, меті та завданням МСА;
- вивчити документи та звіти INTOSAI, аналізуючи їхній вплив на покращення якості аудиту;
- зібрати та проаналізувати дані щодо впровадження МСА в Україні, включаючи нормативно-правову базу та практичні приклади;
- визначити основні проблеми, що виникають при впровадженні МСА в

Україні, на основі аналізу реальних кейсів та опитувань професійних аудиторів;

- розробити рекомендації та пропозиції щодо покращення процесів впровадження і використання МСА в Україні.

Об'єктом роботи є міжнародні стандарти аудиту а також їх впровадження і застосування в системі економічного контролю, зокрема в Україні.

Предметом роботи є теоретичні й методичні аспекти впровадження і використання міжнародних стандартів аудиту у системі економічного контролю, зокрема в Україні.

Для виконання даної курсової роботи було використано законодавчу базу України та її нормативну частину, міжнародні джерела, такі як міжнародні стандарти аудиту, а саме кодекс етики та тексти міжнародних стандартів, що були розроблені Міжнародною федерацією бухгалтерів, практичні та теоретичні роботи вітчизняних економістів та зарубіжних учених: Басанцов І. В., Варналій З. С., Піхоцький В. Ф., Шевчук О.А., Слободяник Ю. Б. та інших, наукові статті, практичні посібники та статистичні збірники.

Як методи дослідження, було використано порівняльний аналіз, дедукцію, індукцію, моделювання, синтез.

Теоретичне значення роботи розкривається як поглиблення наукових знань про міжнародні стандарти аудиту і аналіз ролі міжнародних організацій у розвитку стандартів.

Щодо практичного значення – це є сприяння професійному розвитку аудиторів, запропонованими методами автора та вдосконалення регуляторної бази професійних організацій.

1. Мета, завдання та історія виникнення аудиту та її міжнародних стандартів

Термін «аудит» виник з латинського «audio», тобто той, хто слухає. Таким чином, «аудитор» означає «слухач», «учень», або «послідовник». Згодом метод перевірки звітів, котрі на той момент були прослухані власниками і був названий аудитом. Розглядаючи аудит в аспекті автентичності, можна сказати, що він має довгу історію, незважаючи на те, що точна дата, коли коли з'явився аудит, невідома. Про поява аудиту викликає великий інтерес праця «Аудит Монтгомері», автора Ф. Л., де припускається, що звітність почали складати ще в 4000 році до н.е. У той час стародавні цивілізації Центрального Сходу почали формувати надзвичайно організовані держави і розбудовувати фінансові установи. Ще тоді уряд був зфокусований на підрахунку доходів, податків та витрат. Саме через це став важливий бухгалтерський облік і контроль.

У середньовічній Європі, було небагато тих, хто умів писати, тому аудитором вважали людину, котрий мав слухати фінансові звіти управлінців. Саме на нього на етапі розвитку аудиту покладалися спостереження за роботою органів влади з ціллю викриття фактів подвійної гри та шахрайства.

Також, «Аудиту Монтгомері» посилаються на Книгу Писань (Біблію), зміст якої охоплює період з початку 19 століття по 95 рік до нашої ери. Згідно із Біблією, логічно припустити, що простий робочий інколи має можливість крадіжки чого-небудь і він може постійно нею користуватися.

Зокрема, Книга Писань торгується питань подвійної безпеки власності або майна, вимоги до компетентних і легітимних фахівців, обмеження доступу та делегування обов'язків [3].

Існують докази того, що в стародавньому Китаї, ще за часів сімейної лінії Чжоу, існувала система складання бюджету та його перегляду у відкритих спеціалізованих колегіях. Більше того, існують літописні факти, що в Стародавньому Єгипті кожні два роки протягом тривалого часу проводилася інвентаризація державного майна.

Нижче, наведено рисунок, що стосується року виникнення аудиту в будь-якому вигляді у світі.

Рік виникнення аудиту	Місце виникнення аудиту та згадки про нього	Джерела інформації стосовно виникнення
700 р до н. е.	Китай	Існувала посада генерального аудитора
3400- 2980 рр. до н.е.	Стародавній Єгипет	Проводили інвентаризацію майна
III ст. до н. е.	Афіни, Вавилон, Рим	Свідчення про аудит
I ст. до н. е.	Греція	Діяли квестори – посадові особи, які займалися фінансовими та суловими справами
1130 р.	Англія, Шотландія	Згадки про аудит
1285 р.	Англія, Шотландія	Перший законодавчий акт, що регулював аудиторську діяльність
1394 р.	Італія	Існував контроль на приватному і державному рівнях

Рис. 1.1. Роки перших згадок про виникнення аудиту [21]

Зауважимо також, що цей аудит сформувався як загальнодоступна форма звітного контролю у стародавньому світі і для цього є причини.

Аудиторами були освічені люди, які володіли арифметичними навичками, читанню та писанню, тобто вони були на той час на суспільному рівні поетів. Тому звичай публічно читати звітність зберігався до кінця XV століття.

Більшість науковців сходяться на тому, що аудит як вид насамперед професійної діяльності зародився в Англії. Однак, на думку авторів підручника «Сучасний аудит» за редакцією Пилипенка І. І., справжньою «родоначальницею» професійного аудиту, так би мовити, була безумовно Шотландія, а потім – Англія. [19]

Існує згадка про аудит, котра є одною із найдавніших документів Англії, зберігається вона в архівах казначейства Англії та Шотландії ще з 1130 року.

Наступним етапом розвитку аудиту був період розквіту міст Італії. Відбувався контроль на цивільному, тобто приватному рівні та продовжувався на державному.

Італійці, що купували товар у мореплавців, користувалися послугами аудитора, щоб перевірити звіти капітанів морських суден, що поверталися з Нового Світу з товарами. Записи перевірок у місті Піза за 1394 рік свідчать про те, що перевірки проводилися з метою виявлення розкрадання та незаконного привласнення з боку посадових осіб.

Наступний етап виникнення аудиту, як професійної діяльності у світі наведено на рисунку 1.2.

Рис. 1.2. Другий етап виникнення аудиту як професійної діяльності

У 1631 році відбулася аудиторська перевірка в Америці, коли бухгалтерів відправили з Нідерландів до Массачусетсу для аналізу податкових надходжень колонії. На цьому етапі почалася розробка спеціального довідника, що містить інформацію, котра необхідна для аналізу про

присяжних бухгалтерів. Перший запис про таких публікацій датується 1773 роком, коли сім дипломованих бухгалтерів були зареєстровані в Единбурзі.

Наприкінці 17 століття в Шотландії був прийнятий перший закон, який забороняв певним державним службовцям виконувати функції місцевих аудиторів. Плавне поширення публічних компаній і зміни в податковій системі посилили податковий тиск у Сполучених Штатах і, як наслідок, підвищилася роль аудиторів саме завдяки будівництву залізниці та збільшенню кількості компаній страхування, а також банків та акціонерних товариств. Третій період зародження діяльності аудитора у світі розглянуто на рисунку . 1.3.

Рік виникнення аудиту	Місце виникнення аудиту та згадки про нього	Джерела інформації стосовно виникнення
1805 р.	Шотландія	Видано аудиторський довідник, де наведено імена 17 аудиторів
1844 р	Великобританія	Видано серію законів про компанії
1854 р.	Шотландія	Створено «Спілку бухгалтерів»
1880 р.	Англія	Заснований інститут присяжних бухгалтерів
1886 р.	США	Ухвалений закон, який регулював аудиторську діяльність
1887 р.	США	Прийнято закон «Про обов'язковий аудит»
1887 р.	США	Організована асоціація аудиторів

Рис 1.3. Третій період зародження діяльності аудитора у світі [18].

У 1940-х роках нарешті стало ясно, що основною метою аудиту є видача висновку щодо правильності, у всіх розуміннях цього слова, фінансової звітності. Водночас продовжуються перевірки і аналіз системи безпосередньо внутрішнього контролю, які показують, що за ефективною її системи існує

лише невелика ймовірність викривлення фінансової звітності, тому звітність залишається достовірною.

Слід додати, що процеси стандартизації аудиту активно розвиваються. Франція заснувала Палату бухгалтерів-експертів у 1942 році, а Сполучені Штати заснували Інститут внутрішніх аудиторів.

Створюється Міжнародний комітет з практики аудиту (IAPC), як частину Міжнародної федерації бухгалтерів (IFAC). Розпочато розробку Міжнародних стандартів аудиту (IAS). Поступово МСА почали застосовувати на національному рівні або в різних країнах світу з деякими коригуваннями та незначними змінами. [27] Метою стандартів є встановлення загальних норм та правил щодо організації, методології аудиту. Значення МСА полягає у встановленні методологічних принципів проведення аудиту.

Наразі МСА містить такі предметні частини: вступ (загальні положення щодо проведення аудиту), відповідальність, внутрішній контроль, планування, докази, роботи інших спеціалістів, звіти аудиторів конкретної сфери та багато іншого.

На сьогодні, аудитом прийнято вважати що це бухгалтерський аудит фінансової звітності. Якщо поняття взяти ширше то ми матимемо аудит цілого бізнесу. Незважаючи на те, що вагомою функцією аудиту є забезпечення достовірності фінансової звітності, зростає також інтерес до супутніх послуг, які надають рекомендації щодо підвищення ефективності діяльності. В додавок, з'являються нові об'єкти аудиту та його види, змінюється сфера його застосування. При наданні аудиторських та консультаційних послуг аудитор не обмежується висловленням думки щодо достовірності звітності, але й аналізує фінансово-господарську діяльність і дає рекомендації.

Усе разом працює лише за подальшої співпраці з іншими науками, такими як управління ризиками, стратегічне управління, управління податками, інвестиційний дизайн тощо) і сферами практики, і неминуче вимагатиме від аудиторів виходу за межі своєї професії.

2. Сутність діяльності INTOSAI та її роль у здійсненні аудиторської перевірки

Коли в Україні завершився етап демократичного переходу як суспільного явища і починається перехід до демократичної інтеграції в світі, постає проблема вдосконалення адміністративних процесів зокрема процесу управління шляхом запровадження конкретних механізмів. Розробка таких механізмів модернізації є наслідком розвитку держави та зумовлює ряд необхідність інтеграції до світових спільнот та вдосконалення внутрішнього законодавства у відповідності до вимог інтеграційних організацій.

У відповідь на вимоги часу, відбувається підвищення конструктивної важливості публічного аудиту в адміністративній системі, що призведе, у свою чергу, до становлення а також розвитку фінансового контролю держави, адже він базується на незалежному зовнішньому аудиті та міжнародних стандартах, розвитку основ прозорості і ефективності фінансового контролю держави.

На цьому фоні дуже слід розглянути питання уніфікації організаційних норм та методології незалежного зовнішнього аудиту як в адміністративних системах, так і у числі старих інструкцій і положень та методологій, які діяли та діють та регулюються зараз. А саме важливими є питання, які розглядають організацію та проведення комплексних перевірок, тематичних перевірок та інспекцій національних органів ДФК.

Водночас важливо пам'ятати, що йдеться про модернізацію системи ДФК з урахуванням включення договорів про асоціацію з Україною і Європейським Союзом. Це покращить його ефективність, прозорість і підзвітність громадськості через впровадження власного досвіду та передового світового досвіду нормалізації діяльності у сфері аудиту та обліку державного сектору [28].

Водночас слід зазначити, що проблема наукового осмислення єдності організації та методичного забезпечення діяльності суб'єктів таких як публічного аудиту в Україні ще далека від свого логічного завершення у

вітчизняній теорії та практиці. Це пояснюється відсутністю традиційних підходів і системних досліджень для стандартизації аудиторської діяльності в державному секторі нашої країни, через те, що цей аспект був визначений до 90-х років 20 століття вітчизняними науковцями і не достатньо досліджувався. Тому ситуація розвитку аудиту, який на той час був єдиною формою управління фінансами, взагалі не ставила питання про незалежний аудит у національній адміністративній системі.

На міжнародному рівні Міжнародна організація вищих органів державного аудиту (надалі INTOSAI), яка займає лідируючу роль у розробці унікальної норми методології та організації здійснення аудиту була заснована в 1953 році на першій конференції INTOSAI на Кубі.

INTOSAI є незалежною та неполітичною організацією, яка отримала статус спеціального «радника» Економічної та Соціальної ради (надалі ECOSOC) в рамках Організації Об'єднаних Націй (надалі ООН). Відповідно до статусу [29] INTOSAI допомагає урядам удосконалювати свою діяльність, підвищувати прозорість, також забезпечувати підзвітність, протистояти корупції, підвищувати довіру суспільства та стимулювати довіру до уряду управління у своїй діяльності, сприяти грамотному та ефективному використанню державних ресурсів у інтересах народу. Поточна робота INTOSAI виконується під девізом «*Experientia mutua omnibus prodest*», що означає «обмін досвідом на благо всіх». Нашу країну з 1998 року представляє Рахункова палата України, що функціонує відповідно до Конституції України та Законів України.

Наразі створений на базі INTOSAI Інститут БОА є важливим для сучасних демократичних держав, що дозволяє значно підвищити результативність та ефективність сформованої системи ДФК, зробивши її ефективнішою у забезпеченні об'єктивної інформації, адже це є важливою частиною прозорості та підзвітності будь-якого публічного управління.

Через те, що термін «вищі органи аудиту» є відносно новим, у науковій літературі та офіційних нормативних документах, часто можна спостерігати в

перекладі з англійської на українську мову, як «орган національного управління фінансами» (подано в таблиці 2.1).

Таблиця 2.1

Порівняння категорій апарату сфери аудиту державного сектору у
нормативно-правових актах

Джерело	Термін мовою оригіналу	Дослівний переклад	Офіційний український переклад
Лімска декларація основоположних керівних принципів аудиту фінансів	Audit	Аудит	Контроль Контроль державних фінансів (с.1)
	Pre-audit Post-audit	-	Попередній контроль Контроль за фактом (с.2)
	Inter nal-audit Exter nal-audit	Внутрішній аудит Зовнішній аудит	Внутрішній контроль Зовнішній контроль (с.3)
	Supreme Audit Institution	Вищий орган аудиту	Вищий орган контролю державних фінансів (с.5)
Мексиканська декларація незалежності	Audit	Аудит	
	Supreme Audit Institution	Вищий орган аудиту	Вищий орган фінансового контролю

Як зазначає В. Невідомий, модернізація компетенції та правового статусу Рахункової палати України в контексті легітимації вищої аудиторської інституції, цей термін є помилковим перекладом з англійської назви самої INTOSAI, яка розшифровується, як «Міжнародна організація вищих органів фінансового контролю» [7].

Іноземні БОА зазвичай перевіряють виконання бюджетів, використання державних коштів і державного майна, проводять перевірки витрат на утримання органів державної та місцевої влади та впроваджують національні програми розвитку, визначають фінансові наслідки активів, зобов'язань та результатів (але без фактичного дослідження політичних та економічних дій).

Водночас більшість БОА у всьому світі наголошують на тому, що перевіряють, як витрачаються гроші платників податків. Загалом кожна країна має свій власний унікальний досвід проведення державних аудитів, проте розроблені стандарти урядом INTOSAI також мають спільні риси, які

допомагають зробити унікальною діяльність BOA у країнах. У міжнародній аудиторській практиці термін «стандарт» використовується в найширшому значенні та стосується певних принципів, умов, правил, показників, форм роботи, пов'язаних з управлінням [4]. Інколи використовується інша назва: «Кодекс етики для аудиторів», на противагу терміну «Стандарти аудиту».

Об'єктивно необхідним процесом для INTOSAI є стандартизація діяльності органів управління, що в сьогоdnішній економічній глобалізації вимагає надзвичайного рівня державного та публічного аудиту та ділової культури державного управління для здійснення самостійної роботи. Важливість стандарту INTOSAI зазначено в наступних моментах:

- ✓ забезпечення широкого застосування професійних стандартів з урахуванням особливостей країни;
- ✓ сприяння реалізації ідей унікальності діяльності BOA країн на основі порівняльного правознавства, значно підвищуючи можливості плідної міжнародної співпраці;
- ✓ обрання принципів і методів аудиту в державному секторі, зокрема визначення контролю систем з використанням автоматичної обробки даних;
- ✓ забезпечення компетентності насамперед для користувачів послуг аудиту, незалежності та професіоналізму аудиторів і, таким чином, забезпечення довіри та довіри громадськості до аудитів незалежного сектору;
- ✓ сприяння впровадженню в практику аудиту новітніх наукових досліджень, тим самим підвищуючи престиж професії бухгалтера тощо.

Перший міжнародний стандарт державного аудиту був прийнятий Радою директорів Комітету з професійних стандартів INTOSAI у 1992 році. Розроблені на той час стандарти дозволили забезпечити певну уніфікованість підходу до проведення аудитів у державному секторі.

Рис. 2.1. Рівні стандартів згідно INTOSAI у державних фінансах [10].

Відомо про спробу INTOSAI покращити стандартизацію діяльності БОА в перегляді доопрацювань раніше розробленого завдяки ISSAI. Перший набір був , опублікований у, листопаді 2010 року. На конференція №20 INTOSAI для Південної Африки було затверджено цей перший комплект покращень.

Також, були узгоджені Міжнародні стандарти аудиту державного сектору, які були створені переважно для приватного сектору. З огляду на це ISSAI надав відповідні роз'яснення щодо використання цих положень та інших стандартів, в тому ж числі практичну записку, яка роз'яснює деталі застосування стандартів у державному секторі насамперед приватного сектору.

Тоді ж затвердили Стратегічний план INTOSAI, на такі дати 2011-2016 рр. [22]. Його основною метою була розробка та впровадження ефективних професійних стандартів як загальної системи координат в організації ДФК. Впровадження ISSAI та INTOSAI GOV запроваджено до

відповідних органів влади, національних регулятивних та інших законів і буде оновлюватися відповідно до потреб часу.

Для виконання мандату плану INTOSAI на 2016 р., основні принципи державного аудиту були оновлені у 2013 р. відповідно до останніх вимог, а саме: ISSAI 100 передбачається дотримання всіх основних принципів. Метою ISSAI двісті, триста і чотириста є розвиток принципів, які застосовуються до процесу аудиту фінансів, обліку ефективності та аудиту відповідності.

Оновлена редакція стандартів складається з таких документів, що затвердженні Комітетом з професійних стандартів. Цей документ містить рекомендації щодо правових та умов проведення професійного, будь-якого аудиту та інших покладених на BOA нього завдань. За бажанням ISSAI може включати приклади та пояснення передового досвіду [31].

Зважаючи на вищевикладене, важливо зазначити, що станом на листопад 2017 року офіційні документи INTOSAI рівнів 1-4 щодо ролі та діяльності BOA у державному секторі називаються «міжнародними стандартами». INTOSAI також містить документ під назвою «Рекомендації INTOSAI щодо належного управління». Вони регулюють правила роботи державних органів і стосуються не тільки для аудиторів, а й для керівників державних органів як найкращі практики належного управління.

Ідеї INTOSAI стосовно основ і принципів роботи SAI представлено як ISSAI так і в INTOSAI GOV. Водночас також зауважу на деякі умовності понять «Стандарту INTOSAI», які використовуються в цій статті. Вони є спільними для наведених вище документів, бо формально, згідно з дослівним перекладом [8], існують: Положення, Кодекс етики, Стандарти, Політика та Керівні принципи.

Новий професійний стандарт, схвалений PSC, має ієрархічну структуру, що охоплює чотири рівні, з чіткими вказівками рівня для окремих тем. На рисунку 2.2 подано перелік основоположних принципів аудиторської перевірки.

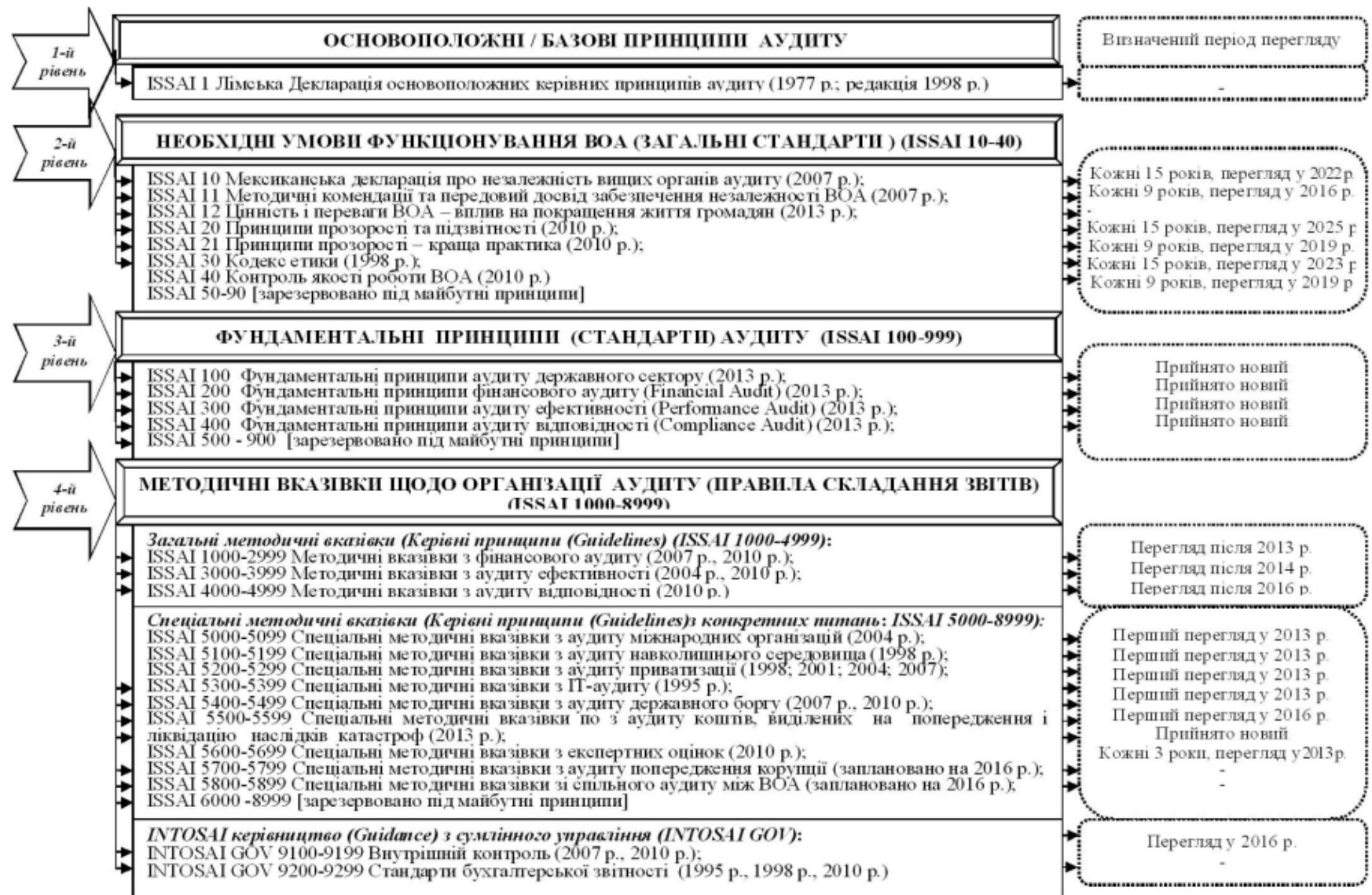

Рис. 2.2. Основоположні принципи аудиту [28]

Водночас, перші два рівні представлені положеннями, що містять інституційні норми стосовно організації разом із функціонуванням ВОА. Перший рівень, «Фундаментальні принципи аудиту», містить ключовий документ, а саме Лімську декларацію 1998 року. Вона включає заклики до незалежності усього аудиту державних фінансів. Згідно із заявою, ВОА, які не відповідають встановленим умовам, не претендують на цей статус [9].

Лімська декларація є надзвичайно важливою для всіх ВОА. Це пояснюється тим, що Лімська декларація встановлює загальні принципи, які можуть бути прийняті всіма країнами у сфері аудиту насамперед публічного, незалежно від форми національної системи чи державного правління і не порушуючи традицій виконання аудиту, які встановилися у кожній державі.

Зокрема, декларація включає концептуальний підхід, визначення демократичних цінностей та незалежності ВОА, а також пояснює загальноприйняті принципи аудиту незалежного, відповідальності стосовно програм-перевірок.

Наступний рівень стандарту, «Умови, необхідні для функціонування ВОА», – це стандарт аудиту з двозначним номером (ISSAI 10-90) [29]. Виходячи з фундаментальних принципів аудиту, відіграє регулюючу роль у створенні що потребують умов для функціонування ВОА з точки зору їхньої організації (прозорість та підзвітність, незалежність, кодекси етики та контроль якості тощо). Міжнародна аудиторська практика підтверджує, що ця документація містить дані щоб забезпечити якість обліку і тому не підлягає частим змінам.

Четвертий рівень пронумерований чотирма цифрами від 1000 і відповідно до 9999, що складається з ``Методичні вказівки аудиту організації'', яке охоплює фінансовий аудит, аудит ефективності та аудит відповідності. Також, ці стандарти містять рекомендації щодо, організаційних та професійних характеристик управління окремими об'єктами управління, для прикладу діяльність міжнародних організацій, природоохоронні витрати, процеси приватизації, розмір державного боргу, використання резервів тощо.

Іншими словами, четвертий рівень стандарту не тільки перетворює основні принципи аудиту до конкретизації та детальної інструкції з експлуатації, які можна регулярно використовувати в процесі аудиту, але також для тих, хто не має відповідного національного стандарту перетворюється на стандарти аудиту.

Водночас на цьому рівні існують принципи INTOSAI щодо управління доброчесністю, що були згруповані в окрему групу, і містить різноманітні рекомендації для державних органів. Документи в цій групі включають Інструкції з внутрішнього контролю і стандарти бухгалтерського обліку. Загалом у кожному стандарті підкреслюється, INTOSAI не є спрямовані нормативно чи обов'язковими. Для прикладу, ISSAI 100 «Основні принципи» [32] говорить: `` Повноваження БОА, встановлені аудиторським завданням, мають перевагу щодо будь-якого суперечливого стандарту аудиту INTOSAI. Ніконова зазначає, що: «... ці документи не містять таких слів, як: «Аудитор має» або «мусить включати. Натомість використовуються слова, такі як «можливо» та «доцільно». Такий підхід логічний, оскільки він здійснюється з поваги до відповідної національної ідентичності БОА, як члена INTOSAI.

Однак, не є вірним стверджувати, що стандарт INTOSAI має лише один напрямок – рекомендацію. Тому що в міжнародній аудиторській практиці стандарти INTOSAI є своєрідною «біблією», ні необхідною, ані рекомендованою, водночас в той же час зрозумілою всім. Його заповідей потрібно дотримуватися і прагнути до них. [20] У результаті БОА у різних країнах світу поступово впроваджуватиме ключові положення до своїх національних систем та використовуватиме їх як авторитетну основу для побудови власних стандартів, а також методологій і визначень стосовно аудиту.

Оскільки процес впровадження ISSAI характеризується як процес управління безпосередньо стратегічними змінами, підтримка впровадження стандартів повинна надаватися на довгостроковій основі. Фактичний процес впровадження міжнародних стандартів INTOSAI у країнах був встановлений

у Стратегічному плані того ж INTOSAI та моделі впровадження ISSAI. Дослідження таких документів дає змогу виділити чотири етапи впровадження міжнародного стандарту INTOSAI.

ЕТАПИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ INTOSAI В ОКРЕМО ВЗЯТІЙ КРАЇНІ			
1-й етап	2-й етап	3-й етап	4-й етап
Оцінити необхідність імплементації ISSAI 2-го і 4-го рівнів (з фінансового аудиту, аудиту ефективності та аудиту відповідності) БОА країни на регіональному й інституціональному рівнях відповідно до рамок ISSAI	Створити спроможність для ISSAI 2-го і 4-го рівнів за допомогою глобальних публічних продуктів і посередників з імплементації ISSAI на глобальному, регіональному та інституціональному рівнях	Полегшити початок імплементації на інституціональному рівні через впровадження підтримки для оцінки БОА власних імплементаційних потреб шляхом розробки Стратегії імплементації ISSAI, а також координованих аудитів, заснованих на стандартах ISSAI, та іншої діяльності БОА, яку вони можуть розвивати.	Створити активне обізнане співтовариство шляхом поширення знань через веб-портал у мережі імплементації ISSAI та для ширшого кола зацікавлених у цьому процесі

Рис.2.3. Етапи імплементації стандартів INTOSAI в конкретній країні

Проте поточний стан впровадження ISSAI в Україні свідчить не лише про наявні «мінуси» та прогалини, а й про важливі позитивні зрушення на шляху приєднання України до ЄС у секторі публічного аудиту. Наприклад, прийняття нової редакції ЗУ «Про Рахункову палату» від 02.06. 2015 року передбачає поетапний перехід Рахункової палати до зовнішнього державного аудиту з органу фінансового контролю.

У цьому плані, Рахункова палата України в цілому розглянула всю систему чинного стандарту ISSAI і, виходячи з цього, розробила власну ефективну стратегію впровадження стандарту INTOSAI для покращення взаємозв'язків необхідно правильно зрозуміти стандарти на кожному рівні. Крім того, це завдання також передбачено статтею «Угоди про асоціацію Україна-ЄС» [23].

Стаття 347 говорить: «Сторони обмінюватимуться інформацією, досвідом, найкращими практиками та здійснюватимуть інші заходи, зокрема

щодо: ... у сфері зовнішнього аудиту: імплементація стандартів INTOSAI та обмін найкращими практиками ЄС у зовнішньому контролі»

Беручи до уваги розвиток національної системи цінностей публічної перевірки прагнення до близькості з ЄС не потрібно забувати про дуже важливе застереження від INTOSAI щодо впровадження тих норм, які охоплюють лише міжнародні стандарти, відповідають внутрішнім умовам, були прийняті у внутрішньому законодавстві конкретної країни.

3. Методи впровадження міжнародних стандартів аудиту в розвиток системи економічного контролю України

У сучасній ситуації реформування української економіки щодо приведення її в ринкові умови господарювання та переходу обліку до міжнародних стандартів обліку, особливо гостро постає проблема правильності подачі облікової інформації як на корпоративному рівні, так і на рівні зовнішньому що стосується компанії суб'єктів ринку. Підвищення ефективності системи управління економікою покладено на аудит. Хоча міжнародні стандарти аудиту мають важливу роль стосовно регулювання аудиторської діяльності, наразі недостатньо літератури на ці теми.

Важливе місце у розробці та підтвердженні міжнародних стандартів аудиту відіграє Міжнародна федерація бухгалтерів. Федерація бухгалтерів (IFB) — це міжнародна асоціація аудиторів, яку було засновано у жовтні 1977 року. Його метою є координація професійних організацій стосовно бухгалтерського обліку, а також фінансової звітності і аудиту на глобальному рівні. До його складу входять 156 професійних асоціацій із 114 країн [2].

Рис. 3.1 Структура основних завдань МФБ та її мета.

У статуті МФБ зазначено, що його основною метою є всебічний розвиток бухгалтерської професії, що базується на гармонізованих стандартах, з метою надання послуг високої якості для блага суспільства. Для виконання цього аудиторського мандата Рада директорів МФБ заснувала Комітет з міжнародної аудиторської практики (ІАРА). Його місія полягає в розробці стандартів і правил аудиту та супутніх послуг.

Нині функції КМАП здійснює Рада з міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості. Прийняття цих документів сприятиме не тільки

підвищенню якості послуг, а й підвищенню рівномірності аудиту в усьому світі.

Методологія виконання стандартів і правил, прийнятих МФБ, така:

- відбір об'єктів дослідження;
- створення спеціальної підкомісії;
- підкомітет розгляне вихідну інформацію та підготує проект для розгляду Комітетом;
- якщо проект схвалено, видача його раді для розгляду членськими організаціями МФБ та міжнародними організаціями;
- розгляд зауважень та пропозицій Комітету щодо внесення змін;
- публікування нової редакції затверджених проектів у вигляді відповідних стандартів або нормативних документів.

Питанням регламентації аудиту у МФБ також займається Комітет державного сектора.

МФБ створила асоціацію компаній, що займаються наданням аудиторських послуг на міжнародному рівні. У Корпоративному форумі взяли участь представники 23 міжнародних аудиторських фірм. Метою створення Корпоративного форуму є нагляд за розвитком нової міжнародної системи регулювання аудиту з використанням нових глобальних стандартів якості, створених на основі існуючих міжнародних стандартів аудиту та Кодексу етики МФБ. Міжнародні бухгалтерські фірми, які бажають дотримуватися стандартів і регулярно проходити зовнішні аудити, можуть брати участь у Форумі фірм. Виконавчим органом Корпоративного форуму є Транснаціональний аудиторський комітет. До структури також входить моніторинговий комітет, який покликаний стежити за дотриманням членами асоціації своїх зобов'язань та співпрацювати з цим комітетом.

ISA використовується як національний стандарт у 34 країнах, а ще 35 країн використовують його без істотних змін.

Міжнародний кодекс аудиторської практики розроблено для надання практичної допомоги аудиторам у застосуванні МСА і не є стандартом.

Для пришвидшення роботи щодо міжнародних стандартів аудиту Рада директорів вже згаданої Міжнародної федерації бухгалтерів прийняла рішення щодо виділення ресурсів для фінансування діяльності Комітету міжнародної аудиторської практики. Пріоритетними визначено:

- поправки до окремих положень Міжнародних стандартів аудиту і Міжнародної практики аудиту;
- розробка стандартів для послуг, що забезпечують аудиторську впевненість, що представляє перехід у практиці аудиту від «підтвердження» до «гарантії»;
- розгляд рекомендацій щодо проведення аудиту комерційних банків;
- публікація ISA про похідні цінні папери [5].

Стандартами аудиту вважаються документи, які встановлюють уніфіковані вимоги, дотримання яких надає відповідний рівень якості аудиту та супутніх послуг.

Незважаючи на те, що Міжнародні стандарти аудиту створені для аудиту фінансової звітності, вони також можуть застосовуватися до аудиту іншої інформації та надання суміжних послуг. МСА включає:

- основоположні принципи;
- необхідні кроки;
- рекомендації щодо застосування політик і процедур.

МСА включає:

- вступ, який відображає мету стандарту та обов'язки аудитора, а також визначення ключових термінів, що використовуються в цьому контексті.
- розділ, що представляє суть стандарту.
- застосування (для деяких стандартів).

У окремих випадках аудитор може зробити законні відхилення від МСА. Ці стандарти застосовуються лише до суттєвих аспектів фінансової звітності. Це означає, що відхилення від них можуть мати місце.

МСА використовується у вигляді національного стандарту 34 країнах, а ще 35 країн використовують його без істотних змін. Міжнародний кодекс аудиторської практики розроблено для надання практичної допомоги аудиторам у застосуванні МСА і не є стандартом.

У МСА стандарти розділені на вісім груп і пронумерованих трьома цифрами.

Рис 3.2. Основні складові, групи та вимоги МСА.

Перша група називається «Вступ» і включає такі розділи, як вступ, глосарій і концептуальна основа міжнародних стандартів аудиту. Преамбула до МСА призначена для полегшення розуміння повноважень і методів роботи, а також обсягу та статусу документів, створених цим комітетом. Глосарій – представляє єдине тлумачення термінів, що використовуються в МСА. Список починається з українського перекладу терміна, оригінального мовного виразу в дужках, а потім докладного пояснення українською мовою. Декотрі терміни

аналізують в кількох аспектах, а визначення окремих термінів даються після основних термінів. Метою стандартів є визначення ступеня довіри до аудитора та характеру звітності щодо конкретних видів послуг.

Критерії другої групи «обов'язки» об'єднуються тим, що вони розкривають обставини, за котрих конкретні завдання покладаються на аудитора та керівництво компанії, в якій проводиться аудит.

Третя та четверта групи описують процедури вибору стратегії аудиту, перевірки діяльності клієнта, визначення ступеня суттєвості та аудиторського ризику.

П'ята та шоста групи документів містять аудиторські рекомендації, враховуючи, зокрема, результати роботи підрозділів аудиту, внутрішнього керівництва та експертів.

Правила формування аудиторських висновків на основі вивчення річних результатів аудиту та іншої інформації включені до груп 7 і 8 стандартів.

Група 9 МСА «Супутні послуги» розкриває цілі звітності, принципи, процедури та процедури, яких аудитори повинні дотримуватися під час виконання своїх завдань щодо розгляду та підготовки фінансової інформації та виконання узгоджених процедур.

МСА використовуються різними способами:

- як національний стандарт аудиту;
- як основа для розробки власних стандартів аудиту;
- розглядається та керується країнами з національними стандартами, якщо це не регулюється їхніми власними стандартами;
- як основа для регулювання професійної діяльності з аудиту транснаціональних підприємств міжнародними аудиторськими органами.

Міжнародні стандарти аудиту застосовуються в аудиторській практиці в Україні з 2004 року, сприяючи зміцненню існуючої системи управління

економікою. Основні принципи іспиту діють незалежно від місця проведення іспиту, але іспити можуть відрізнятися за такими ознаками:

- призначення;
- том;
- повноваження аудитора;
- стиль та підхід аудиту;
- формат аудиторського висновку.

Обов'язок аудитора - забезпечити вищий ступінь впевненості, що інформація не містить суттєвих спотворень. Висновок аудитора узагальнюється в аудиторському звіті у формі позитивного підтвердження.

Згідно з МСА 200 «Цілі та загальні принципи аудиту» аудитор несе відповідальність за висловлення думки щодо фінансової звітності, а керівництво компанії відповідає за підготовку та представлення фінансової звітності. Обов'язок аудитора полягає в тому, щоб забезпечити розумну впевненість у тому, що фінансові звіти не містять суттєвих викривлень. Наймовірність відкриття можуть впливати встановлені обмеження:

- використання тестів, неможливість виконання поточного контролю, залежність аудиторського висновку від характеру, строків та обсягу аудиторських процедур;
- недосконалість системи контролю бухгалтерського обліку суб'єкта. аудиторам важко виявити викривлення, так що документація формально відповідає вимогам (які можуть спотворювати реальність ситуації) повинні відповідати загальним етичним принципам;
- унікальні обставини, особливо наявність пов'язаних сторін (операції з пов'язаними сторонами можуть бути спрямовані на спотворення фактичної ситуації), підпадають під дію загальних етичних принципів, викладених у «Кодексі професійної етики бухгалтерів».

З вищесказаного можна зробити такі висновки: Стандарти аудиту — це єдині вимоги до процедур виконання, реєстрації, оцінки достовірності інформації, процедур підготовки або кваліфікації, регламентації окремих

послуг, що надаються, і підготовки результатів аудиту. Цінність цього стандарту полягає в тому, що він встановлює методологічні принципи проведення аудиту. Застосування міжнародних стандартів аудиту в Україні забезпечить певний рівень впевненості щодо достовірності аудиторських перевірок, що посилить діючу систему управління економікою. Розробка методичних рекомендацій та інструкцій на основі МСА також є важливим етапом. Це допоможе аудиторам у застосуванні міжнародних стандартів на практиці та забезпечить єдність підходів до проведення аудиту.

Адаптація національної нормативно-правової бази до вимог МСА є ключовим аспектом. Це включає внесення змін до законодавства, що регулює аудиторську діяльність, з метою забезпечення відповідності міжнародним стандартам та передовим практикам. Важливо також забезпечити ефективний контроль за дотриманням цих вимог.

Впровадження МСА в Україні сприятиме підвищенню довіри до фінансової звітності українських компаній з боку іноземних інвесторів та партнерів, покращенню інвестиційного клімату та зміцненню позицій України на міжнародному ринку. Крім того, це сприятиме підвищенню якості економічного контролю, що є важливим для забезпечення стабільного економічного розвитку країни.

4. Проблемні аспекти та шляхи розвитку та покращення використання міжнародних стандартів аудиту в Україні

Аудит в Україні вже отримав чіткі докази того, що це невід’ємна частина інфраструктури ринкової економіки. Аудиторська палата України, та інші професійні аудиторські організації спрямовані на вдосконалення аудиторської діяльності і надалі. Зокрема це стосується впровадження на національному рівні та в усьому світі та вдосконалення нормативних актів. Однак ці заходи не вирішують усіх проблем у сфері аудиту; крім того, прийняті рішення не втілюються в практичну реалізацію.

У поточному періоді особливий акцент приділятиметься аудиторській діяльності, яка базується на впровадженні Міжнародних стандартів аудиту по створенню механізмів застосування на практиці цих стандартів на території України. Проте проблема впровадження МСА, як показали дослідження, все ще є дискусійним і вимагає додаткових досліджень. Покращення ринкових відносин і поширення недержавної власності призвели до серйозних змін у системі управління фінансами України. Необхідність забезпечення достовірності та об’єктивності звітності для великого кола потенційних користувачів і забезпечення належності нормативним вимогам призвела до появи в Україні обліку як окремої незалежної форми перевірки якості фінансової звітності [24].

Правова інтеграція аудиторської діяльності як незалежної системи управління фінансами, спрямованої на захист інтересів власників, була реалізована в Україні більше п’ятнадцяти років тому з часу прийняття Закону України «Про аудиторську діяльність» [6].

На сьогодні в Україні створено національну систему аудиту, яка регулюється органами державної влади, міжнародними адміністративними організаціями та професійними асоціаціями, відповідно до прийнятих законодавчих нормативних актів стосовно організації і проведення аудиту суб’єктів господарської діяльності.

Аудиторська діяльність в нашій державі керується Господарським кодексом України [25], Законом України «Про аудиторську діяльність», та іншими нормативними актами та Міжнародними стандартами аудиту, надання аудиторських та супутніх послуг [7]. Усі перераховані вище нормативні документи можна об'єднати у дві великі групи, а саме нормативні і законодавчі.

Відповідно до Закону України «Про аудиторську діяльність», існують конкретні вимоги, такі як сутність, спрямованість та сфера аудиту, процес сертифікації, обсяг послуг аудиту, етапи створення і управління Аудиторською палатою та державою. Рада з міжнародних стандартів обліку і надання впевненості здійснює нагляд за аудитом на міжнародному рівні і має на меті уніфікацію принципів практики аудиту на міжнародному рівні [13].

Рис 4.1. Основоположні групи документів-регуляторів щодо діяльності аудиту в Україні

Ця організація відповідає за публікацію міжнародних стандартів аудиту та відповідних послуг, включаючи зміст і формат аудиторських звітів. Національні нормативні акти, видані в різних країнах світу, відрізняються за змістом і форматом.

Рис. 4.2. Будова стандартів, виданих РМСАНВ

Досліджено, що країни з відносно рівнем розвитку аудиту вище середнього, а саме Канада, Велика Британія, та США, звертають увагу лише на постанови Міжнародних стандартів аудиту. Обліковці багатьох країн застосовують їх для створення національних стандартів аудиту. В добавок, країни, які не розробили власних стандартів аудиту, наприклад Малайзія та Фіджі, застосовують міжнародні стандарти аудиту як свої національні стандарти. Стандарти аудиту є загальними вказівками, розроблені, щоб допомогти аудиторам висловити незалежну думку щодо фінансової звітності консолідованого характеру.

Практики повинні розглядати їх як мінімальні стандарти, необхідні для роботи, а не як максимальні чи ідеальні необхідні стандарти. Наявність стандартів не означає, що аудитори повинні їх суворо дотримуватися. Якщо аудитор вважає, що вимоги стандарту не можуть бути виконані, альтернативна дія є виправданою, або питання є несуттєвим. Однак це перекладає

відповідальність на самих аудиторів. Стандарти аудиту, як правило, дотримуються і повинні бути обґрунтовані, якщо вони не виконуються.

Стандарти аудиту - це документи, які встановлюють єдині основні вимоги та загальні підходи до аудиту. По-перше, стандарти аудиту необхідні, оскільки вони дозволяють підтримувати аудиторську роботу на належному рівні та дозволяють аудиторам постійно підвищувати свій науковий і професійний рівень. Крім того, стандарт визначає процес аудиту та допомагає аудиторам у їхній роботі.

Рис. 4.3. Причини стандартизації діяльності аудиту

Стандарти аудиту є основою для демонстрації якості аудиту в суді та визначення обсягу обов'язків аудитора [14]. Стандарт визначає загальний підхід щодо аудиту, його обсяг, види аудиторських звітів, методологічні питання та основні принципи, яких повинні дотримуватись аудитори.

Дотримання стандартів аудиту забезпечує певний ступінь впевненості в результатах аудиту. Якщо аудитор допускає відхилення від цього, він повинен це обґрунтувати. Стандарти аудиту підлягають періодичному перегляду, оскільки вони повинні реагувати на зміни в економічних умовах. До 31 грудня 1998 року в Україні біли дійсні тимчасові національні стандарти аудиту.

Постановою Аудиторської палати України від 18 грудня 1998 р. № 73 [16] затверджено 32 національні стандарти аудиту та кодекси етики аудиторів.

Національні стандарти аудиту переважно використовували термінологію стандартів аудиторів Міжнародної федерації бухгалтерів, що призвело до відхилення від положень чинного законодавства України та нормативно-правових актів. Фінансова, організаційна та наукова підтримка є важливою для постійного розвитку нормативної бази, зокрема стандартів. Крім того, іноземні інвестори, які прийшли на український ринок, вимагали, щоб оцінка фінансової звітності діяльності компаній здійснювалася за звичними для них правилами. Тому Аудиторська палата України схвалила перехід аудиторської діяльності на міжнародні стандарти. Відповідно до Рішення АПУ від 18 квітня 2003 р. № 122 «Про порядок застосування в Україні стандартів аудиту та етики Міжнародної федерації бухгалтерів» [17] стандарти аудиту та етики Міжнародної федерації бухгалтерів.

Аудиторська палата України та Міжнародна федерація бухгалтерів спільно розповсюджують регулярні переклади стандартів аудиту та етики українською мовою відповідно до домовленостей. Палата також має Комітет зі стандартів, який має аудиторську практику для гармонізації міжнародних стандартів і національних деталей у сферах оподаткування, законодавства та державного управління з метою регулювання питань, не врегульованих законом або стандартами МФБ, і розробки національних нормативних актів щодо інструкцій.

Вагомою подією став переклад і публікування нової редакції Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, розроблених Радою з Міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості (International Auditing and Assurance Standards Board), опублікованих Міжнародною федерацією бухгалтерів (International Federation of Accountants) у 2020 році. Порівняно з попередньою версією це видання містить такі важливі зміни та доповнення:

- у частині I МСА переглянутий МСА 540 замінений на «Аудит облікових

оцінок та пов'язані з ними розкриття інформації»;

- внесено зміни, які впливають з реструктуризованого Кодексу РМСЕБ, були внесені в Частини I та II видання МСА в редакції 2020 року;
- оновлено глосарій термінів оновлено новими та переглянутими визначеннями з МСА 540

Останніми оновленнями МСА згідно оприлюдненої інформації на сайті Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю є:

Міжнародний стандарт супутніх послуг 4400	• «Завдання з виконання узгоджених процедур» • чинний для завдань з виконання узгоджених процедур, для яких умови завдання узгоджені 1 січня 2022 року або після цієї дати
Міжнародний стандарт аудиту (МСА) 315	• «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення» • чинний для аудитів фінансової звітності за періоди, що починаються 15 грудня 2021 року або пізніше
Міжнародний стандарт аудиту (МСА) 220	• «Управління якістю аудиту фінансової звітності» • чинний для аудитів фінансової звітності за періоди, що починаються з 15 грудня 2022 року
Міжнародний стандарт управління якістю (МСУЯ) 2	• «Перевірки якості завдання» • чинний для інших завдань з надання впевненості та супутніх послуг, що починаються з 15 грудня 2022 року або після цієї дати
Міжнародний стандарт з управління якістю (МСУЯ) 1	• «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг» • чинний з 15 грудня 2022 року

Рис 4.4. Оновлення стандартів МСА на 04.06.2024р [створено автором]

Безумовно, застосування міжнародних стандартів в українському аудиті є об'єктивним і неминучим процесом, але Україна повинна брати активну участь у світовому процесі гармонізації бухгалтерського обліку та вдосконалення аудиту [26].

Зрештою, загальноприйняті принципи аудиту, такі як чесність, справедливість, компетентність, конфіденційність, незалежність та об'єктивність, викладені в кодексі професійної етики аудитора, стають все більш поширеними в корумпованих суспільствах, як це реалізується. Реалізація цих принципів українськими аудиторами є дуже складною, що знижує важливість аудиту. Нам необхідно скористатися вітчизняними напрацюваннями у сфері вдосконалення управління економікою, особливо внутрішньогосподарським, та побудувати ефективну систему аудиту за власним вітчизняним зразком, спираючись на міжнародний досвід [15] .

Висновки

Історія виникнення аудиту свідчить про його еволюцію від простих перевірок бухгалтерських записів до складного процесу, що охоплює різноманітні аспекти фінансової та нефінансової діяльності. Метою аудиту завжди було забезпечення достовірності та об'єктивності фінансової інформації, що є критично важливим для прийняття економічних рішень різними зацікавленими сторонами.

Розвиток міжнародних стандартів аудиту (МСА) став відповіддю на зростаючу потребу уніфікації та підвищення якості аудиторських послуг у глобальному масштабі. Міжнародні стандарти забезпечують єдині підходи та критерії, що дозволяють досягти високого рівня професійної етики та технічної досконалості. INTOSAI, як одна з провідних міжнародних організацій у сфері аудиту, відіграє ключову роль у розробці та впровадженні цих стандартів, сприяючи підвищенню прозорості та відповідальності в управлінні державними ресурсами.

Отже, міжнародні стандарти аудиту є важливим інструментом для забезпечення якості та довіри до аудиторських висновків. Їх впровадження сприяє гармонізації аудиторської практики та покращенню взаєморозуміння між країнами, що є необхідним у сучасному глобалізованому світі. Історичний розвиток аудиту та його міжнародних стандартів демонструє постійне прагнення до вдосконалення та адаптації до нових викликів, що виникають у фінансовій сфері.

Гармонізація застосування МСА вітчизняними теоретиками та практиками у сфері аудиторської діяльності спрятиме як роботі бізнес-організацій, надавачам аудиторських послуг. Перевірка роботи відповідно до міжнародних вимог дозволяє бізнес-організаціям розширювати коло співпраці з контрагентами, а саме відкривати нові можливості виходу на міжнародний ринок з залученням інвесторів, кредиторів, пошуку нових ринків збуту, участі у міжнародних торгах та відкриває нові вектори діяльності.

Список використаних джерел

1. Бутинець Ф.Ф. Підручник. Фінансовий облік. Житомир: Вид-во Рута, 2022. 682 с.
2. Войнаренко М. П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту. Житомир: Рута, 2018. 562 с.
3. Дефліз Ф.Л. Аудит Монтгомері / заг ред. Я. В. Соколова.: ЮНІТІ, 2017. 542 с.
4. Дрозд І. К. Державний фінансовий контроль : навч. посіб. / Кропивницький. ТОВ “Імекс-ЛТД”, 2017. 65 с.
5. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики: підручник / Пер. з англ. Селезньов О.В., Гик О.В., Юрківська Л.Й., Куликов С.О. Київ : 2017. 1272 с.
6. Ніконова О. Міжнародні стандарти INTOSAI: основні положення, аудиторські підходи. Бухгалтерський облік. 2011. № 2 31 с.
7. Невідомий В. Мироненко Ю., Канонішена-Коваленко К., Горобчук Я. Імплементация міжнародних стандартів вищих органів аудиту у фінансові аудити Рахункової палати України. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. 2020. Вип. 1. С. 32-41
8. Офіційний портал Рахункової палати України. URL: <https://www.rada.gov.ua>.
9. Офіційний сайт Аудиторської палати України. URL: <http://www.apu.com.ua>.
10. Офіційний сайт Рада з міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості. URL: <http://www.iaasb.org>.
11. Офіційний сайт Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю. URL: <https://www.apob.org.ua/>
12. Петрик Е. Аналітична оцінка розвитку нормативного регулювання аудиторської діяльності в Україні. № 12. 2018. 47 с.

13. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України № 2258-VIII від 21.12.2017 р. в редакції від 16.03.2024. Відомості Верховної Ради. 2018. № 9. ст.50
14. Редько О. Ю. Аудиторські послуги в Україні: перші кроки до ринку. 2018. №11. 59 с.
15. Рішення Аудиторської палати України № 73 від 18.12.1998 «Про порядок застосування в Україні національних стандартів аудиту». Сайт АПУ. URL: <http://www/apu.com.ua>.
16. Рішення Аудиторської палати України від 18.04.2003 № 122 «Про порядок застосування в Україні стандартів аудиту та етики Міжнародної організації бухгалтерів». Сайт АПУ URL: <http://www/apu.com.ua>
17. Рожелюк В. М. Проблеми процесу формування облікової політики: навч. посіб. / Тернопіль. 2013. 46 с.
18. Сисюк С. В. Мельник Г. Історія розвитку облікової категорії: Вісник ЖДТУ. 2022. 228 с.
19. Слободяник Ю. Б. Професійні стандарти державного аудиту: Вісник Університету банківської справи Національного банку України. 2012. № 3. 250 с.
20. Слюсаренко В. Є. Аудит: сучасний стан та перспективи розвитку на Україні. Монографія. Ужгород. 2014. 200 с.
21. Стратегічний план розвитку INTOSAI на 2011 – 2016 рр. URL: <http://www.acrada.gov.ua/control/main/uk/publish/article/16739516>.
22. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами – членами, з іншої сторони від 27.06.2014 р. Офіційний вісник України. 2014. № 75. Т. 1. Ст. 2125.
23. Усач Б.Ф. Проблеми розвитку аудиту в Україні. Регіональна економіка. 2017. №4. 232 с.
24. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435 IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40-44. Ст. 356.

25. Чумакова І. Аудит ефективності: зарубіжний досвід та українські реалії. 2019. № 2. 71 с.
26. Шевчук В. О. Актуальні освітні і прикладні питання професійного аудиту: навч. посіб. Харків. 2012. № 1. 266 с.
27. Lima Declaration Of Guidelines On Audition Precepts // International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI). URL: <http://www.intosai.org/documents/intosai/general/declarations-of-lima-and-mexico/lima-declaration.html>.
28. International standards INTOSAI as audit efficiency improvement tool in the public administration system (2017) Fundamental principles of audit.
29. International Federation of Accountants (2013), "International standards of quality control, auditing, examination, other services connected with confidence ensuring". URL: <http://www.apu.com.ua>. (Accessed 5 Jun 2015).
30. International Organization of Supreme Audit Institutions : Statutes / INTOSAI. 2007. 12 p. URL: <http://www.intosai.org/uploads/statutene20072.pdf>.
31. International Standards of Supreme Audit Institutions. URL: <http://www.issai.org/composite-347.html>.

AntiPlagiarism.NET

Файл Печать Вид Настройка Операции Дополнительно Справка

Стандартная Экспресс Глубокая На репорт

Пакетная проверка Проверка сайта SEO проверка Проверка картинок

Проверить уникальность

Обратные ссылки: Игнорировать домены:

Редактор Адрес: http:// Страница

Текст(46335):

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ Факультет фінансів та обліку Кафедра фінансового контролю та аудиту
КУРСОВА РОБОТА на тему: «МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ АУДИТУ» ступінь вищої освіти - перший (магістерський) галузь знань 07 - Управління та адміністрування спеціальність - 071 «Облік і оподаткування» освітньо-професійна програма - «Аудит та державний фінансовий контроль»
Виконав: студент групи ОАДФКм-11 Брунарський М.Ю. Керівник: к.в.н., доцент Черешнюк О.М.
Тернопіль-2024

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасний бізнес дедалі частіше виходить на міжнародний рівень, здійснюючи операції в різних країнах. Для забезпечення прозорості та надійності фінансової звітності, яку можуть розуміти і довіряти інвестори, партнери та регулятори по всьому світу, потрібні єдині **стандарти. Міжнародні стандарти аудиту** сприяють уніфікації аудиторських практик, що підвищує довіру до фінансових звітів **незалежно від місця розташування** компанії. В додвоєк, інвестори приймають рішення, базуючись на фінансових звітах компаній. Наявність аудиторських висновків, виконаних за МСА, підвищує довіру до цих звітів. Це сприяє притоку інвестицій і підтримці стабільності на фінансових ринках.

Також, багато **міжнародних організацій, таких як, Світовий банк**, Міжнародний валютний фонд та **Організація економічного співробітництва** також розвитку, вимагають дотримання МСА для надання фінансової допомоги або участі в програмах розвитку. Це робить впровадження цих стандартів необхідним для країн, що прагнуть співпрацювати з такими організаціями.

Метою роботи є дослідження та аналітика **міжнародних стандартів аудиту з** акцентом на його історію, мету, завдання, роль міжнародних організацій, зокрема INTOSAI, а також впровадження і розвиток цих стандартів у системі економічного контролю України.

Для досягнення вищезазначеної мети, розглянуто наступні завдання:

- провести огляд літератури та інших джерел, присвячених історії, меті та завданням МСА;

Журнал:

✓ Автопрокрутка . Очистити журнал

[16:13:23] Набавено 1% співпадіння по адресу: <https://knu.edu.ua/blog/read/?id=47084&ok>

[16:13:51] Набавено 1% співпадіння по адресу: <https://api.litrazakon.net/review/service/document/fact72118537fullText=true&md=7D09BA2E3B008E024374179A40618B88&version=1.5.2&lang=ua&beforeText=&afterText=&q=аудит+фінансовості&fastSearch=true>

[16:14:08] Тип перевірки: Стандартна (Повсюди - Go, Yab)

[16:14:08] Настрої: Число слів в шпиглі - 4, Ігнорувати цитати - Да

[16:14:08] **Унікальність тексту 95%** (Пропиновано цитат: 3%)

Активация Windows

Чтобы активировать Windows, перейдите в раздел "Параметры".

Готово

Стат... Кур... ТРЕ... ksg... ksg... КР Б... Док... Wor... Стр... binf... Кур... Тота... Chat... Без... Anti...

16:16
04.06.2024